

Такриз

ба автореферати диссертатсияи Умедҷони Лоикшо дар мавзуи “Баррасии лингвистии диалектизмҳо дар осори Сорбон” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ

Забони тоҷикӣ аз ҷумлаи забонҳои хело қадимаи ғаниву шуҳратёфта миёни забонҳои эронӣ мебошад. Бо таркиби ғанию рангин ва мустаҳкамаи худ бисёри аз қитъаҳои оламро фарогир асту мавриди истифодаи бошандагон мебошад. Дар такмилу ғановати ин забон адибон саҳми босазо доранд.

Забони тоҷикӣ забони номдор ва аз ҷиҳати гувороии гуфтораш писандидаву ҷойгоҳёфтаи Машриқу Мағриб ва ҳатто Ҳинд мебошад. Забони тоҷикӣ – на танҳо дар Хуросону Мовароуннаҳр, Марву Балх, балки дар Ҳиндустон ҳам мақоми худро пайдо кард ва бисёри арбобони суҳан асарҳои худро дар ин кишварҳо маҳз бо ҳамин забон эҷод мекарданд.

Омӯзиши осори адибон имконият медиҳад, ки дар забоншиносии тоҷик ба мақоми калима дар таркиби ҷумла, хусусиятҳои савтӣ, рушди маъно ва имкониятҳои морфологию калимасозии он баҳои ҳаққонӣ дода шавад. Баррасии масъалаи истифодаи диалектизмҳо дар осори мансури адибони тоҷик барои инкишофи нутқи адабӣ ва адабии гуфтугӯии ҷомеа, дарки матлаб, баёни кутоҳу мучаз, ҳозирчавобӣ, беҳтар гардидани маданияти гуфтори одамони синну соли гуногун мусоидат менамояд.

Аз ин рӯ, муаллиф тасмим гирифтааст, ки ба мақоми диалектизмҳо, анвои онҳо, омилҳои роҳ ёфтанишон ба забони асари бадеӣ, мақсадҳои услубию фардии адибон дар офаридани образҳои гуногун ва ҳодисаҳои мухталиф, нишон додани муколамаи байни персонажҳоро дар заминаи маводи асарҳои насрии адиби шинохтаи тоҷик – Сорбон, ки интиҳобу истеъмоли калимаҳои лаҳҷавии осори ӯ дар робита ба инъикоси ҳодисаву рӯйдодҳои гуногун дар ин ё он маҳали ҷуғрофӣ, ки ба худуди интишори шеваю лаҳҷаҳои забонамон – шеваи шимолӣ, лаҳҷаҳои гузаранда ва шеваи ҷанубӣ мувофиқ меоянд, муайян намояд.

Дар муқаддимаи диссертант тибқи муқаррарот, мубрами мавзуи таҳқиқ, дараҷаи таҳқиқи мавзуи илмӣ, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо ва ё мавзӯҳои илмӣ, мақсад, вазифаҳо, объект, предмет, асосҳои назариявӣ ва асосҳои методологии таҳқиқ, нағони илмӣ, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, моҳияти амалӣ, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ, мутобиқати диссертатсия бо

шиносномаи ихтисоси илмӣ, сахми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишороти аз рӯйи мавзуи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия муайян ва татбиқи қор тавсифи шудааст.

Диссертант мавзуи таҳқиқро бо низоми муайяни илмӣ ба тартиб (нақша) даровардааст, ки барои зина ба зина ҳал гардидани вазифаҳои ба миён гузошташуда ва дар маҷмуъ ҳосил шудани тарҳи комили паҷуҳиш мусоидат намуда метавонад. Бобу фаслҳои қор паҳлуҳои гуногуни мавзуро фаро гирифта, дар алоқамандии мантиқӣ ба ҳамдигар қарор доранд.

Муаллиф ба таҳқиқи мавзӯ бо низоми муайяни илмӣ ва таҷрибавӣ муносибат намуда, ҷанбаҳои назариявӣ, омилҳои пайдоишу ташаккул мавзуи мазкурро то андозае илман муайян қардааст.

Таҳқиқоти мазкур аз арзиши илмиву амалӣ ҳолӣ набуда, он дар забоншиносии тоҷик аввалин паҷуҳиши диссертатсионие мебошад, ки ба таҳқиқи масъалаҳои ташаккул ва рушди мавзуи мазкур аз нигоҳи таърихӣ ва тасвирӣ бахшида шудааст.

Автореферати диссертатсия дар сатҳи ҳуби илмӣ таҳия гардида, ба мазмуни диссертатсия мувофиқ ва тасаввуроти аниқро доир ба моҳияти таҳқиқоти гузаронидашуда ва натиҷаҳои бадастовардаи муаллиф медиҳад.

Бо вучуди ин, дар автореферат баъзе камбудҳои имлоӣ-техникӣ, калимасозӣ-грамматикӣ, услубӣ-наҳвӣ ва робитавӣ-мавзӯӣ ба назар мерасад, ки зикри он ва ба назар гирифтани он дар тақвияти маҳорат ва тақмили равишҳои илмии қор бо мавод ва таҳлилу натиҷагириҳои диссертант айнаи муддао хоҳад буд.

Баъзе аз норасоҳои имлоӣ-техникӣ ва аломатҳои китобати матни автореферат аз ин қарор мебошанд;

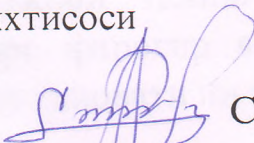
1. Аз таҳлили бобҳо хулосаи муайян бароварда нашудааст, дар ҳоле ки зерфаслҳо низ хулосаҳои нопурра доранд.

2. Дар бахши истифодаи баъзе адабиёт низ дар тартиби овардани номи муаллиф, номи китоб, муҳаррир, макони нашр, соли нашр, миқдори саҳифа яқнавохтӣ ба назар намерасад. Ҳамчунин, адабиёт ба тарзи нодурусмт оварда шудааст.

3. Дар баъзе ҷойҳои рисола мавқеи истифодабарии аломатҳои пунктуатсионӣ: "тире" ва "дефис" риоя қарда нашудааст.

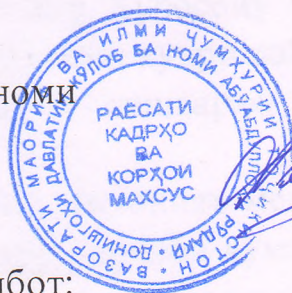
Қайд қардан ҷоиз аст, ки нуқсонҳои зикршуда ҷузъӣ ба шумор рафта, ҳусни умумии корро паст намекунанд ва автореферати диссертатсияи Умедҷони Лоикшо дар мавзуи "Баррасии лингвистии

диалектизмҳо дар осори Сорбон”, таҳқиқи илмии баанҷомрасида буда, ба талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯи ихтисоси 10.02.01 - Забони тоҷикӣ сазовор мебошад.

Муқарриз: доктори фалсафа (PhD), аз рӯи ихтисоси филология, дотсенти кафедраи забоншиносӣ ва таърихи забони ДДК ба номи А.Рӯдакӣ Саидзода М.Б.

Имзои Саидзода М.Б.-ро тасдиқ мекунам:

Сардори РК КМ ДДК ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ:

Амиров Ф.

Маълумот дар бораи иртибот:
735360, ш. Кӯлоб, кӯчаи С.Сафров 16
Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ
Тел: (+992) 985297373
E-mail: saidzod-90@mail.ru

«11» майи с. 2024